

kun, at det ikke var klart, naar vi f. Eks. lod „a)“ udgaa og altsaa ændrede „b)“ til „a)“. Jeg synes, det er overmaade klart — Grundloven kende vi jo alle —, at naar der findes en Bestemmelse i § 30 om Valgret, der lyder saaledes: „a) uden at have egen Huusstand staaer i privat Tjenesteforhold“ — hvorved altsaa Tjenestefolk udelukkes —, at vi saa, naar vi ville have denne Regel ændret, stryge denne Passus og ændre de andre Bogstaver i Overensstemmelse dermed. Jeg synes, det er overmaade klart, men hvis det formelle er det eneste, som den højtærede Konseilspræsident har at indvende imod vort Lovforslag, lader det sig overmaade nemt afhjælpe enten ved 2den Behandling, hvis Sagen ikke gaar til Udvalg, eller ved Udvalgsbehandling. Saa kunde man ogsaa affatte det saaledes: „Grundlovens §§ 30, 31, 35—39 affattes saaledes . . .“. Vi valgte den her foreslaaede Form med velberaad Hu, ikke for at tilkendegive, at vi i og for sig ere tilfredse med meget af det, som bliver tilbage i adskillige af de foregaaende Paragraffer, men fordi vi netop ville pege paa, hvad vi ønske ændret i dette Øjeblik. Den højtærede Konseilspræsident paastod, at hvis dette Forslag gik igennem, vilde Grundloven, som ellers var affattet i et klart Sprog, faa en meget sjusket Affattelse. Men heller ikke dette beviste den højtærede Konseilspræsident; han antydede kun en Ting, som maatte ændres, fordi den stod i Modstrid med, hvad der her foreslaas. Jeg har netop, som den højtærede Konseilspræsident ogsaa antydede, nævnt dette Forhold, da jeg forelagde Forslaget. Vi foreslaa at ændre „han“ og „Mand“ osv. til neutrale Ord eller til Ord, som omfatte baade Mand og Kvinde i Valgretsparagrafferne. Men vi have ikke anset det for fornødent at gennemføre det helt igennem i Grundloven, fordi Grundloven selv ikke har anset det for fornødent. Jeg nævnede, da jeg forelagde Forslaget, Grundlovens § 80, hvor Ordet „han“ bruges om en anholdt og derfor aabenbart omfatter baade Mand og Kvinde. Den højtærede Konseilspræsident har derfor ingenlunde Ret i, at Vedtagelsen af vort Forslag vilde medføre en sjusket Affattelse af Grundloven. Den Affattelse, vi ville give disse Grundlovparagraffer, er netop i Overensstemmelse med den Affattelse, Grundloven allerede har.

Saa kom den højtærede Konseilspræsident ind paa, hvad han kaldte Socialdemokratiets Taktik i denne Sag, og udtalte, at Socialdemokratiet tidligere havde

været Modstander af Grundlovsforslag. Konseilspræsidenten nævnte, at det ærede Medlem for Københavns 12te Valgkreds (Wiinblad) i Halvfemserne havde været Modstander af Grundlovsforslag og sagt, at vi skulde gaa de sociale Reformers Vej. Det er fuldstændig rigtigt, men jeg forstaar ikke, at den højtærede Konseilspræsident vil nedlade sig til i denne Sammenhæng at fremdrage den Slags Ting. Jeg synes, at det forudsætter lidt mindre politisk Forstaaelse her i dette Ting og i Offentligheden, end Konseilspræsidenten har Lov til at forudsætte. Hvad det den Gang drejede sig om, var Grundlovsforandringer, der skulde raade Bod paa den Vanskelighed, der havde vist sig med Hensyn til provisoriske Love og deslige, raade Bod paa de forskellige Fortolkninger angaaende §§ 25 og 49. Det var det, der var Tale om, og de Grundlovsforslag, der den Gang kom frem, vare Grundlovsforslag, der gik i en Retning, Socialdemokratiet ikke kunde billige, fordi Socialdemokratiet holdt paa det, Hørup havde kaldt: „ingen over og ingen ved Siden af Folketinget“, og det, Berg havde udtrykt ved: „Folketinget har gennem Finansloven Løftestangen i vor Forfatning.“ Vi holdt paa, at i den gældende Grundlov findes Folketingsparlamentarismen, og for den skulde Venstre blive ved at kæmpe, og vi vare imod, at Folk midt under Kampen imod Provisorismen og for Parlamentarismen brøde ud og ved Grundlovsændringsforslag ligesom anerkendte, at Højre dog til en vis Grad havde Ret. Det var jo et helt andet Forhold, der den Gang forelaa. Provisorismen blev overvunden, og Parlamentarismen er vunden frem til Anerkendelse — derom er selve den Kendsgerning, at den højtærede Konseilspræsident sidder paa den Plads, hvor han sidder, et Vidnesbyrd. Men saa er Situationen jo fuldstændig forandret, og saa er ogsaa Banen i formel Henseende fri for Fremsættelsen af Grundlovsforslag fra vor Side, rent bortset fra den ligefremme Ting, at det Grundlovsforslag, som den Gang var fremme, og som det ærede Medlem for Københavns 12te Valgkreds (Wiinblad) modsatte sig, var et Grundlovsforslag, som efter vor Mening gik i en gal Retning, medens dette foreliggende Forslag er et Grundlovsforslag, som efter vor Mening gaar i den rigtige Retning. Vor Stilling er altsaa ganske klar.

Dette Forslag hører netop til de Reformere, som det ærede Medlem for Københavns 12te Valgkreds den Gang talte om, sociale, politiske Reformere. Men den Re-